

STRATEGICKÉ PRINCÍPY
BOJA PROTI LEGALIZÁCIÍ PRÍJMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI,
FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU ROZŠIROVANIA ZBRANÍ
HROMADNÉHO NIČENIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE NA OBDOBIE
ROKOV 2019 až 2024

Strategické princípy predstavujú východiskový bod pri tvorbe a zavádzaní celého radu opatrení v oblasti boja proti tejto závažnej protispoločenskej činnosti. Transformáciou obsahu princípov sa docieli zefektívnenie činnosti príslušných orgánov, čo bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na všetky aspekty spoločenského života a diania.

Legalizácia príjmov z trestnej činnosti, financovanie terorizmu a financovanie rozširovania zbraní hromadného ničenia predstavujú závažné hrozby, ktoré môžu poškodiť nielen finančný a hospodársky systém štátu, ale v konečnom dôsledku môžu ohroziť celospoločenské záujmy a demokratické fungovanie právneho štátu. Tieto hrozby sú čoraz rozmanitejšie, majú medzinárodný charakter a vyžadujú si preto účinnú a koordinovanú reakciu. Celosvetovo prepojený finančný systém umožňuje utajenie a rýchly pohyb finančných prostriedkov po celom svete a páchatelia trestných činov túto skutočnosť využívajú vo zvýšenej miere. V najsofistikovanejších prípadoch sú páchatelmi vysoko organizované medzinárodné zločinecké štruktúry, ktoré disponujú kvalitným právnym a ekonomickým servisom. Pre svoju činnosť budú aj naďalej využívať najmodernejšie a najefektívnejšie nástroje k legalizácii a k financovaniu terorizmu.

Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať súkromnému sektoru, predovšetkým pre komplexnú a správnu aplikáciu povinností pri prevencii a odhaľovaní možných foriem legalizácie a financovania terorizmu a takisto vzájomnej spolupráci a výmene informácií medzi štátnym sektorom a súkromným sektorom, v neposlednom rade aj vzdelávaciemu a školiacemu systému v danej oblasti.

Každý zo subjektov, ktoré tvoria systém boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu v podmienkach Slovenskej republiky, by si mal byť vedomý svojej miery zodpovednosti a iniciatívne pristupovať k riešeniu krátkodobých a dlhodobých problémov.

Dôsledné sledovanie strategických princípov predstavuje významnú okolnosť determinujúcu Slovenskú republiku na mape krajín, ktoré sú schopné efektívne bojovať proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Nasledovných 17 strategických princípov predstavuje expertnú proklamáciu smerovania činností príslušných orgánov plniacich svoje úlohy a povinnosti v oblasti boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu:

1. KONEČNÉ VLASTNÍCTVO

Správna a včasná identifikácia konečného vlastníka je významným faktorom pri odhaľovaní páchatel'ov trestnej činnosti, ktorí v závažných prípadoch legalizácie vo zvýšenej miere využívajú zložité a neprehľadné vlastnícke štruktúry obchodných spoločností na účely ukrytia svojej totožnosti. Prístup k informáciám o konečných užívateľ'och výhod prostredníctvom centralizovanej databázy, resp. registra zabezpečí transparentnosť obchodno-právnych vzťahov a prispeje k lepšej vymožitelnosti práva. Základným predpokladom efektívnosti centralizácie informácií je ich pravidelná aktualizácia a fungujúci systém ich overovania.

Transparentnosť konečného vlastníctva je rovnako významným faktorom a nevyhnutnou súčasťou pri posudzovaní a uzatváraní obchodných vzťahov medzi štátom a súkromným sektorom. Identifikácia politicky exponovanej osoby ako konečného užívateľa výhod v obchodných spoločnostiach zabezpečí, že verejné financie budú vynakladané efektívne a v súlade so zákonom. V súvislosti s politicky exponovanými osobami bude potrebné vytvoriť a aktualizovať zoznam funkcií, ktoré sú kvalifikované ako významné verejné funkcie.

Osobitné postavenie v procese odhaľovania vlastníckych a riadiacich štruktúr majú povinné osoby. Tieto majú zákonnú povinnosť vykonávať identifikáciu konečného užívateľa výhod vo vzťahu ku svojim klientom. Ustanovenie povinnosti ohlasovať zistené nezrovnalosti a prípadné pochybnosti by malo prispieť k nárastu transparentnosti v oblasti konečného vlastníctva.

2. LEGALIZÁCIA PRÍJMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI

Legalizácia príjmov z trestnej činnosti predstavuje závažný protispoločenský jav. Miera legalizácie odzrkadľuje vždy aktuálny stav spoločnosti a úroveň prijímaných opatrení na jej elimináciu zo strany príslušných štátnych orgánov a inštitúcií.

Z trestnoprávneho hľadiska je nevyhnutné, aby príslušné ustanovenia Trestného zákona vo vzťahu k legalizácii príjmov z trestnej činnosti umožňovali orgánom činným v trestnom konaní riadne stíhať všetky prípady legalizácie, reflektovali ich skúsenosti a potreby. Vzhľadom na často cezhraničný charakter tejto trestnej činnosti je nevyhnutnosťou zabezpečiť súlad príslušných ustanovení aj s medzinárodnými štandardmi účinnými v tejto oblasti. Inherentnou súčasťou aplikovateľnej trestnoprávnej definície sú tiež primerané a odstrašujúce sankcie.

Z hľadiska vytvárania primeraných predpokladov na efektívne stíhanie legalizácie príjmov z trestnej činnosti je potrebné vyvíjať zvýšené úsilie pri rozpoznávaní neobvyklých obchodných operácií, sledovaní, vyhodnocovaní a aktualizácii metód, foriem a relevantných indikátorov legalizácie a v neposlednom rade aj pri zvyšovaní schopnosti orgánov činných

v trestnom konaní preukazovať subjektívnu stránku trestného činu na základe nepriamych dôkazov.

Na teoretickej ako aj praktickej úrovni je potrebné venovať zvýšenú pozornosť problematike rozlišovania medzi a) legalizáciou prostredníctvom tretej osoby, b) samo-legalizáciou a c) samostatnou (autonómnou) legalizáciou.

3. FINANCOVANIE TERORIZMU

Financovanie terorizmu predstavuje jeden z najzávažnejších protispoločenských javov. Z trestnoprávneho hľadiska je nevyhnutné, aby príslušné ustanovenia Trestného zákona vo vzťahu k financovaniu terorizmu umožňovali orgánom činným v trestnom konaní riadne stíhať všetky prípady priamej a nepriamej, materiálnej a nemateriálnej podpory teroristov a teroristických skupín, a zároveň reflektovali ich skúsenosti a potreby. Vzhľadom na často cezhraničný charakter tejto trestnej činnosti je nevyhnutnosťou zabezpečiť súlad príslušných ustanovení aj s medzinárodnými štandardmi účinnými v tejto oblasti. Inherentnou súčasťou aplikovateľnej trestnoprávnej definície sú tiež primerané a odstrašujúce sankcie.

Z hľadiska vytvárania primeraných predpokladov na efektívne stíhanie financovania terorizmu je potrebné vyvíjať zvýšené úsilie pri rozpoznávaní neobvyklých obchodných operácií, sledovaní, vyhodnocovaní a aktualizácii metód, foriem a relevantných indikátorov financovania terorizmu a v neposlednom rade aj pri zvyšovaní schopnosti orgánov činných v trestnom konaní preukazovať subjektívnu stránku trestného činu v prípade poskytovania finančných a iných prostriedkov na úhradu bežných (každodenných) nákladov individuálnych teroristov.

Na teoretickej ako aj praktickej úrovni je potrebné venovať zvýšenú pozornosť problematike rozlišovania medzi financovaním terorizmu a financovaním každodenných potrieb individuálneho teroristu. Výrazným prvkom v oblasti súčinnosti a spolupráce príslušných orgánov je možné považovať pravidelné preverovanie schopnosti efektívneho odhaľovania financovania terorizmu prostredníctvom previerky možných scenárov v závislosti od vývoja hrozby v danej oblasti.

4. FINANCOVANIE ROZŠIROVANIA ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA - PROLIFERÁCIA

Proliferácia predstavuje závažný protispoločenský jav. Z trestnoprávneho hľadiska je nevyhnutné, aby príslušné ustanovenia Trestného zákona vo vzťahu k proliferácii umožňovali orgánom činným v trestnom konaní riadne stíhať všetky prípady proliferácie, a zároveň reflektovali ich skúsenosti a potreby. Vzhľadom na často cezhraničný charakter tejto trestnej činnosti je nevyhnutnosťou zabezpečiť súlad príslušných ustanovení aj s medzinárodnými štandardmi účinnými v tejto oblasti. Inherentnou súčasťou aplikovateľnej trestnoprávnej definície sú tiež primerané a odstrašujúce sankcie.

Z hľadiska vytvárania primeraných predpokladov na efektívne stíhanie proliferácie je potrebné vyvíjať zvýšené úsilie pri rozpoznávaní neobvyklých obchodných operácií, sledovaní, vyhodnocovaní a aktualizácii metód, foriem a relevantných indikátorov proliferácie.

Výrazným prvkom v oblasti súčinnosti a spolupráce príslušných orgánov je možné považovať pravidelné preverovanie schopnosti efektívneho odhaľovania proliferácie prostredníctvom previerky možných scenárov v závislosti od vývoja hrozby v danej oblasti.

5. NÁRODNÉ HODNOTENIE RIZIKA

Národné hodnotenie rizík legalizácie a financovania terorizmu vytvára základný predpoklad k identifikácii a vyhodnoteniu interných a externých hrozieb, ktoré ovplyvňujú činnosť a úlohy v oblasti boja proti uvedenej protispoločenskej činnosti. Zároveň identifikuje zraniteľné miesta a medzery v národnom systéme boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu, vrátane uplatňovaných preventívnych, profylaktických a represívnych opatrení.

Hodnotenie rizík je prirodzenou súčasťou činnosti každého zainteresovaného subjektu, či už pochádza z verejného alebo zo súkromného sektora, a práve preto je jedným z cieľov národného hodnotenia rizík legalizácie a financovania terorizmu jeho previazanosť s tvorbou príslušných rezortných politík. Cieľom premyslenej aplikácie rizikovo orientovaného prístupu je prispieť k efektívnejšej alokácii finančných, ale aj ľudských zdrojov vo verejnom aj v súkromnom sektore v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu.

Proces národného hodnotenia rizík legalizácie a financovania terorizmu na národnej úrovni je potrebné pravidelne aktualizovať v zmysle § 26a zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu, predovšetkým s ohľadom na vývoj rizík a z uvedeného dôvodu je potrebné vytvoriť materiálne aj personálne predpoklady, predovšetkým na finančnej spravodajskej jednotke, ktorá je za jeho realizáciu zodpovedná.

Základným dokumentom, ktorý rozpracúva závery národného hodnotenia rizík legalizácie a financovania terorizmu je „Akčný plán“. V tejto súvislosti je nevyhnutné zabezpečiť jeho dôsledné plnenie a vyhodnocovanie za účelom prípravy a prijímania primeraných opatrení vo vzťahu k úlohám a činnostiam subjektov verejného a súkromného sektora.

6. NADNÁRODNÉ HODNOTENIA RIZIKA

Nadnárodné hodnotenie rizika vo svojej podstate predstavuje systematické a pravidelne sa opakujúce hodnotenie rizika (hrozieb a zraniteľných miest) z pohľadu legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ktoré majú priamy negatívny vplyv na produkty a služby poskytované na jednotnom európskom trhu subjektmi finančného

a nefinančného sektora a súvisiace úlohy a povinnosti príslušných štátnych orgánov a inštitúcií.

Nevyhnutným predpokladom efektívnej realizácie nadnárodného hodnotenia rizika je poskytovanie primeranej spolupráce zo strany dotknutých národných orgánov vo vzťahu k Európskej komisii pri zhromažďovaní relevantných štatistických údajov a iných informácií.

Z hľadiska dopadu výsledkov a záverov nadnárodného hodnotenia rizika je potrebné dbať na dôslednú implementáciu odporúčaní Európskej komisie pri tvorbe a plnení rezortných politík v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu.

Inkorporácia odporúčaní z nadnárodného hodnotenia rizík spolu s výsledkami a závermi z národného hodnotenia rizík do národného systému boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu by mala pozitívne ovplyvniť a znižovať mieru rizika legalizácie a financovania terorizmu v podmienkach Slovenskej republiky

7. CIELENÉ FINANČNÉ SANKCIE

Slovenská republika, ako člen medzinárodného spoločenstva, je povinná podporovať snahu Organizácie spojených národov efektívne uplatňovať nástroje zamerané na odčerpávanie a obmedzovanie prístupu teroristov a teroristických skupín k finančným a iným prostriedkom potenciálne určeným na financovanie terorizmu a financovanie rozširovania zbraní hromadného ničenia.

Táto snaha musí, okrem iného, zahŕňať najmä efektívne fungujúci systém a) uplatňovania cielených finančných sankcií a b) zavádzania jasných a zrozumiteľných procedurálnych pravidiel a postupov uplatňovania cielených finančných sankcií na národnej úrovni.

Za výrazný prvok v oblasti súčinnosti a spolupráce príslušných orgánov je možné považovať pravidelné preverovanie schopnosti efektívneho uplatňovania cielených finančných sankcií prostredníctvom previerky možných scenárov, v závislosti od vývoja hrozby v danej oblasti.

8. SPOLUPRÁCA A KOORDINÁCIA NA NÁRODNEJ ÚROVNI

Rozširovanie a prehĺbovanie spolupráce a koordinácie na národnej úrovni je základným predpokladom efektívnej činnosti všetkých subjektov plniacich svoje úlohy a povinnosti v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu. Toto zahŕňa zástupcov a predstaviteľov verejného ako aj súkromného sektora. Úzka spolupráca medzi verejným sektorom a súkromným sektorom by mala byť podporovaná edukatívnym a metodickým pôsobením zúčastnených subjektov.

Z tohto dôvodu sa v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu ako nevyhnutné javí:

- a) vytvárať priaznivé legislatívne a organizačné podmienky na spoluprácu na národnej úrovni,
- b) nastaviť pravidlá spolupráce a koordinácie na národnej úrovni,
- c) aktívne sa podieľať na riešení horizontálnych problémov a otázok,
- d) eliminovať prijímanie parciálnych riešení v oblasti boja s kriminalitou bez predchádzajúceho vyhodnocovania možného dopadu na činnosť všetkých príslušných orgánov,
- e) umožniť vytváranie a efektívne fungovanie multidisciplinárnych expertných skupín určených na prijímanie významných horizontálnych rozhodnutí a zabezpečiť skupinám primerané postavenie v hierarchii štátnych orgánov a inštitúcií.

Pravidlá spolupráce by mali byť nastavené aj v oblasti kontroly a dodržiavania povinností medzi orgánmi dohľadu nad dodržiavaním a plnením povinností vyplývajúcich z AML zákona. V tejto súvislosti by mali byť vykonané partnerské preskúmania dohľadu založeného na hodnotení rizík v praxi, s cieľom určiť vhodné opatrenia na zvýšenie účinnosti dohľadu v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu.

Významným určujúcim faktorom v súvislosti s prijímaním vhodných a efektívnych opatrení zo strany príslušných štátnych orgánov a inštitúcií je tiež jednotný systém zberu a vyhodnocovania relevantných štatistických údajov a interoperabilita jednotlivých národných registrov a databáz.

9. VZDELÁVANIE

Relevantné informácie sú významným determinantom pri prijímaní primeraných preventívnych, profylaktických a represívnych opatrení na národnej úrovni. Z tohto dôvodu je potrebné venovať zvýšenú pozornosť kontinuálnemu štruktúrovanému vzdelávaniu predstaviteľov jednotlivých subjektov.

Základným predpokladom rezortného, ako aj spoločného medzirezortného efektívneho vzdelávania, je získavanie a využívanie informácií z relevantných tuzemských a zahraničných zdrojov. Predstavitelia príslušných orgánov, zaradení na významných manažérskych pozíciách, by mali podporovať vytváranie priestoru určeného na výmenu informácií a expertnú diskusiu cestou neformálnych organizovaných skupín, prostredníctvom ktorých by bolo zabezpečené skupinové vzdelávanie v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu. Takáto forma vzdelávania zabezpečí kontinuitu pracovných procesov a vytvára základy na riadny výkon pracovných úloh a povinností.

10. MEDZINÁRODNÁ SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA

Rozširovanie a prehľbovanie medzinárodnej spolupráce je základom efektívnej činnosti zainteresovaných subjektov s ohľadom na rozširujúci sa cezhraničný charakter závažnej trestnej činnosti, do ktorej legalizácia a financovanie terorizmu rozhodne patria. Za týmto účelom je potrebné, najmä v krajinách Európskej únie, vytvárať priaznivé legislatívne a organizačné podmienky determinujúce mieru efektívnosti a prínosu medzinárodnej spolupráce.

Z hľadiska úloh a povinností, ktoré v rámci medzinárodného spoločenstva plnia príslušné štátne orgány a inštitúcie Slovenskej republiky, je potrebné dbať na poskytovanie náležitej medzinárodnej súčinnosti a spolupráce, a zároveň ich primeraným spôsobom aj vyžadovať. Súčasťou spolupráce by tiež malo byť vytváranie strategických partnerstiev za účelom výmeny informácií, skúseností a poskytovania vzájomnej pomoci.

Podpora neformálnej medzinárodnej spolupráce, ako osobitného, no najmä významného prvku boja proti závažnej protispoločenskej činnosti, je nevyhnutným predpokladom efektívnej činnosti všetkých štátnych orgánov a inštitúcií na národnej úrovni.

11. FINANČNÉ PROSTRIEDKY V HOTOVOSTI

Platby v hotovosti umožňujú skrývať nezákonné výnosy z trestnej činnosti a rýchlo presúvať finančné prostriedky, či už vo vnútroštátnom alebo v cezhraničnom režime. Berúc do úvahy skutočnosť, že platby v hotovosti predstavujú zvýšenú mieru rizika legalizácie a financovania terorizmu, je potrebné zmierňovať negatívny vplyv využívania hotovosti na národný systém boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu a postupne eliminovať možnosti zneužívania finančných prostriedkov v hotovosti na páchanie trestnej činnosti.

Z tohto dôvodu by príslušné štátne orgány a inštitúcie mali vytvárať a zavádzať podmienky na čo najširšie využívanie produktov a služieb legálneho bankového sektora a sektora finančných inštitúcií, vytvárať podmienky na primeranú a efektívnu kontrolu finančných prostriedkov v hotovosti pri cezhraničnej preprave, zavádzať primerané opatrenia na zabránenie využívania schengenského priestoru na pašovanie finančných prostriedkov v hotovosti.

V súvislosti s plnením zákonom stanovených úloh a povinností je potrebné, aby povinné osoby v rámci preventívnych opatrení dôsledne dodržiavali princípy a opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a zisťovali pôvod finančných prostriedkov v hotovosti, ktorými disponujú ich klienti.

V nadväznosti na výsledky hodnotenia rizika zneužitia finančných prostriedkov v hotovosti je potrebné dbať na pravidelné vyhodnocovanie účinnosti preventívnych a represívnych opatrení ustanovených vnútroštátnou legislatívou v oblasti obmedzovania platieb v hotovosti.

12. FINANČNÉ VYŠETROVANIE

Základným predpokladom efektívneho finančného vyšetrovania je súčinnosť a spolupráca založená na rešpektovaní zákonných možností a oprávnení jednotlivých subjektov.

„Finančné vyšetovanie“ v oblasti legalizácie príjmov z trestnej činnosti je možné chápať ako dôslednú a včasnú identifikáciu finančných prostriedkov a majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti určeného na účely legalizácie príjmov z trestnej činnosti, efektívne zaistovanie a následnú správu takto identifikovaných finančných prostriedkov a majetku.

„Finančné vyšetovanie“ v oblasti financovania terorizmu je možné chápať ako dôslednú a včasnú identifikáciu finančných prostriedkov a majetku určeného na financovanie terorizmu, efektívne zaistovanie a následnú správu takto identifikovaných finančných prostriedkov a majetku.

Jedným zo základných predpokladov efektívneho zavádzania prvkov finančného vyšetrovania do činnosti príslušných orgánov je včasný prístup k vybraným druhom relevantných informácií prostredníctvom centralizovaných automatizovaných IT nástrojov a mechanizmov, ktoré by zodpovedali aktuálnym potrebám príslušných orgánov a technickému vývoju.

13. NOVÉ TRENDY A TECHNOLOGIE

Analýza možností a miery negatívneho dopadu FinTech a RegTech opatrení v rámci slovenského systému boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu je základným predpokladom úspešného zvládnutia zavádzania nových informačných technológií podporujúcich konkurencieschopnosť subjektov podnikateľského prostredia. V tejto súvislosti je absolútnou nevyhnutnosťou najmä aktívna participácia príslušných štátnych orgánov na diskusii ohľadne prípravy a zavádzania FinTech a RegTech opatrení vedenej formou pozitívneho dialógu založeného na relevantných a dostatočných informáciách.

Očakáva sa, že využívanie on-line služieb sa bude ďalej rozširovať v rámci digitálneho hospodárstva, čo podporuje požiadavku na on-line identifikáciu s uvedením zvýšeného rizika vyplývajúceho z týchto transakcií bez priameho kontaktu. Kľúčové v tejto súvislosti je využívanie a spoľahlivosť elektronickej identifikácie. Pri existujúcom technologickom vývoji bude potrebné posudzovať, či existujúce pravidlá a opatrenia v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu sú vhodné pre technológiu podporované poskytované služby a obchodné modely pri súčasnom odstraňovaní možných rizík.

14. VYSOKORIZIKOVÉ KRAJINY

Za účelom ochrany záujmov Slovenskej republiky a záujmov Európskej únie v oblasti finančného a nefinančného trhu pred legalizáciou a financovaním terorizmu je nevyhnutné

zavádzať primerané legislatívne, technické, preventívne, kontrolné a organizačné opatrenia vo vzťahu k vysokorizikovým krajinám. Výmena skúseností a informácií medzi príslušnými orgánmi ohľadne účelnosti prijímaných opatrení by mala slúžiť na vyhodnocovanie a elimináciu negatívnych následkov obchodných a politických vzťahov s vysokorizikovými krajinami na finančný a nefinančný sektor v Slovenskej republike.

15. PREVENTÍVNE OPATRENIA

Prijímanie preventívnych opatrení predstavuje primárnu činnosť k zmierňovaniu negatívneho dopadu závažných javov na spoločnosť a na jednotlivé subjekty finančného a nefinančného sektora. Je nevyhnutné, aby príslušné orgány aktívne participovali pri ich zavádzaní a najmä vychádzali z výsledkov a záverov národného hodnotenia rizika a nadnárodného hodnotenia rizika.

Na celospoločenskej úrovni je potrebné podporovať odmietavý postoj verejnosti k legalizácii, znižovať mieru spoločenskej akceptácie a zjednodušovania týchto protispoločenských javov, vrátane páchania predikatívnych trestných činov.

16. IDENTIFIKÁCIA VÝNOSOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI, ICH ZAISTENIE A KONEČNÉ ODOBERANIE

Slovenská republika musí vytvoriť a disponovať s účinnejším právnym rámcom na vyhľadávanie, sledovanie, zaistiťovanie a odoberanie majetku – výnosov z trestnej činnosti, vrátane posilnenia prvkov konfiškácie bez odsúdenia v trestnom konaní, rozšírenej konfiškácie, obráteného dôkazného bremena a prepojenia na efektívne odoberanie neodôvodneného bohatstva. Imanentnou súčasťou procesu identifikácie výnosov pochádzajúcich z trestnej činnosti je tzv. princíp „sledovania peňazí“, čo znamená, že je potrebné znižovať motiváciu páchať trestnú činnosť generujúcu príjmy. V nadväznosti na právny rámec je potrebné zabezpečiť primerané materiálne a personálne kapacity s prvkami špecializácie a najmä multidisciplinarity a disponovať príslušnými operatívnymi postupmi.

Základným predpokladom je proaktívne a paralelné finančné vyšetrovanie od počiatkových štádií rozpracovania nezákonných aktivít, pričom by malo ísť o samozrejmu súčasť činnosti spravodajských služieb, orgánov operatívneho preverovania a orgánov činných v trestnom konaní.

V tomto kontexte je nevyhnutnosťou tiež vytvorenie a zavedenie účinného systému správy zaisteného majetku, čo v konečnom dôsledku zabezpečí efektívny výkon majetkových rozhodnutí.

17. FINANČNÁ SPRAVODAJSKÁ JEDNOTKA

Finančná spravodajská jednotka plní úlohy centrálnej národnej jednotky v oblasti predchádzania a odhaľovania legalizácie a financovania terorizmu. Základným predpokladom

kvalitného plnenia stanovených úloh je podľa medzinárodných štandardov boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu dostatočná samostatnosť a nezávislosť finančnej spravodajskej jednotky. Nedostatky v postavení finančnej spravodajskej jednotky Slovenskej republiky dlhodobo vytýka výbor expertov Rady Európy MONEYVAL. Posúdenie miery implementácie týchto štandardov, po doposiaľ prijatých opatreniach na zabezpečenie dostatočnej autonómie finančnej spravodajskej jednotky, bude predmetom 5. kola hodnotenia Slovenskej republiky výborom expertov Rady Európy MONEYVAL, ktoré sa uskutoční v novembri 2019.

S ohľadom na výsledky a závery národného hodnotenia rizika, ako aj predpokladaný vývoj v páchaní trestnej činnosti, je nevyhnutné vykonať analýzu vhodnosti vnútornej organizačnej štruktúry a dostatočnosti pridelovaných technických a finančných zdrojov a dostatočnosti personálneho zabezpečenia.

Významným faktorom v činnosti finančnej spravodajskej jednotky je jej schopnosť prispôbovať sa aktuálnemu vývoju vo finančnom a nefinančnom sektore a vedenie dialógu s ostatnými orgánmi pôsobiacimi v národnom systéme boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu. Uvedené je možné dosiahnuť len intenzívnou činnosťou všetkých jej príslušníkov a pravidelným vyhodnocovaním a) kvality a účinnosti získavaných a odstupovaných informácií v rámci operačných analýz, b) rozsahu oprávnení, ktorými finančná spravodajská jednotka disponuje, c) účinnosti spolupráce s povinnými osobami, d) účinnosti spolupráce s ostatnými orgánmi na národnej úrovni, e) účinnosti spolupráce s partnerskými zahraničnými finančnými spravodajskými jednotkami a f) poskytovaním a získavaním riadnej spätnej väzby.

Vytvorenie jasnej koncepcie jednotlivých úloh a činností vykonávaných zo strany finančnej spravodajskej jednotky, a pravidelné spracovávanie strategických analýz, je významným determinantom všetkých opatrení prijímaných v oblasti boja proti legalizácii a financovaniu terorizmu v podmienkach Slovenskej republiky.